

हिमालय टाइम्स (२०६३ असार ३, शुक्रबार)

चुरे संरक्षणका लागि २० वर्षे गुरुयोजना

◆ भीष्मराज ओझा/रासस — काठमाडौं । 'राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण विकास समितिले चुरे क्षेत्रको प्राकृतिक स्रोत संरक्षण गरी गरिवी न्यूनीकरणमा टेवा पुऱ्याउने लक्ष्यसहित २० वर्षे गुरुयोजना तयार पारेको छ । समितिको स्थापना दिवसका अवसरमा विहीवार 'चुरेको माटो चुरेलाई, सफा पानी सबैलाई' भन्ने नाराका साथ आयोजित कार्यक्रममा गुरुयोजनाका बारेमा जानकारी दिइएको हो ।

उक्त गुरुयोजना मन्त्रिपरिषदले पारित गरेलगत्तै लागू हुने जनाइएको छ । गुरुयोजनाको मुख्य भागमा राष्ट्रियस्तरको चुरे संरक्षणसम्बन्धी १० मध्यकालीन र २० वर्षे दीर्घकालीन योजना समेटिएका छन् ।

कार्यक्रममा वन तथा

भूसंरक्षणमन्त्री सापकाँटाले गुरुयोजना कार्यान्वयनका लागि मन्त्रालयबाट पूर्ण सहयोग रहने प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दै चुरे क्षेत्रको संरक्षणका लागि सरोकारवाला निकायबीच समन्वयको खाँचो रहेको औल्याए ।

चुरे क्षेत्रको प्राकृतिक स्रोत संरक्षणका लागि गुरुयोजना कार्यान्वयनमा वजेटको कमी हुन नदिने बताउँदै उनले चुरे क्षेत्रको गम्भीर समस्याको रूपमा रहेको वन अतिक्रमणलाई हलालतमा खाली गराइने बताए ।

आर्थिक वर्ष २०६७/६८ देखि राष्ट्रिय प्राथमिकता प्राप्त राष्ट्रिय गौरवको कार्यक्रमका रूपमा 'राष्ट्रपति चुरे संरक्षण कार्यक्रम' वन तथा भूसंरक्षण मन्त्रालयमार्फत

सञ्चालन हुँदै आएको छ ।

चुरे बिनाशबाट सिर्जित भएका वा हुन सक्ने सम्भावित नकारात्मक असरलाई समेत न्यून गर्न २०७१ असार २ गते 'राष्ट्रपति चुरे तराई मधेस संरक्षण विकास समिति' गठन भएको हो । आव २०७३/७४ का लागि यस कार्यक्रमअन्तर्गत एक अर्ब ८८ करोड ३८ लाख ५४ रकम विनियोजन गरिएको छ ।

कार्यक्रममा व्यवस्थापिका संसद्को वातावरण संरक्षण समितिका सभापति जनकराज चौधरीले अन्य पहाडको तुलनामा चुरे पहाड भौगोलिकरूपमा कमजोर रहेकाले यसलाई बढी संरक्षणको आवश्यकता रहेको बताए ।

सभापति चौधरीले चुरे मावर क्षेत्रको पानी, कृषि,

जैविक विविधतासँग मुलुकको ठूलो जनसंख्याको अन्योन्याश्रित सम्बन्ध भएकाले यसको अनधिकृत दोहनलाई रोक्नुपर्नेमा जोड दिए ।

गुरुयोजनाले चुरे क्षेत्रका प्राकृतिक स्रोतको व्यवस्थापन गरी राष्ट्रिय वनबाट टाढा रहेका वासिन्दा (तराई मधेस र दुन) को काठ दाउरालगायत गार्हस्थ्य ऊर्जा उपयोग सुलभ बनाउने उद्देश्य राखेको छ ।

गुरुयोजनाअन्तर्गत २० वर्षमा एकीकृत नदी प्रणाली व्यवस्थापन, तटबन्ध निर्माण, हरितपेटी निर्माण, भूक्षय क्षेत्र उपचार, अतिक्रमित वन क्षेत्रमा वृक्षरोपण, पानी संकलन, भण्डारण तथा भूमिगत जल पुनर्भरण, नदीजन्य पदार्थ उपयोग व्यवस्थापनलगायत काम हुनेछन् ।